

Galambos Viktor

EMLÉKEK

SZABAD SZÓ

Így hívták az újságot, amelybe ifjúkoromban néha írtam, és hogy miért idézőjelben arról szól a következő kis történet.

Egy szép nyári napon, a postás idézést hozott: két nap múlva reggel hét órakor jelenjek meg a Milícia - rendőrség - városi székhelyén. Persze azonnal elkezdtem törni a fejemet, hogy mi dolgom lehet a miliciával, egy ilyen idézés annak idején csak kellemetlenségek, vagy nagy bajok előjele volt. Hiszen a kommunista világban nem a szervezeteknek kellett bizonyítania, hogy bűnös vagy, hanem neked kellett bebizonyítani az ellenkezőjét. Elég az hozzá, hogy két viszonylag álmatlan éjszaka után, megjelentem, miután meghagytam otthon, hogy ha délig nem térek haza, keressenek egy ügyvédet. Igaz ez sem ért sokat, a proletárdiktatúra törvényeivel szemben.

Egy hadnagy irodájába vezettek be, aki egy hatalmas iratköteggel lapozgatott és egyáltalán nem vett tudomást rólam. Egy fél óra várakozás után megkérdeztem, hogy jó helyen járok-e? A válaszként rámförmedt: Nem látja, hogy el vagyok foglalva, várjon a sorára ! A "sor"-ban én voltam az első és az utolsó is. Hát vártam, amíg végre megszólal, és miután felvette a személyi adataimat megkérdezte, hogy írtam-e cikkeket a Szabad Szóba? Öszintén bevallottam a bűnömet, a hadnagy elvtárs pedig tovább lapozgatott az aktái között újabb félórát.

Gondolataim vadul kezdtek száguldozni, vajon mit írhattam, amit nem lett volna szabad?! Hiszen csak a gyárral kapcsolatos dolgokról firkáltam - mi csúszhatott be abba a cikkbe, amelyben az öntöde új formázási eljárásáról számoltam be, hiszen egy szóval sem említettem a szilikózisban szenvedőket, akik egy liter tejen kívül semmit sem kaptak a súlyos betegség ellen? Niki-t sem, akinek az volt a bűne, hogy az angol könyvtárat vezette és emiatt megjárta a Duna-csatorna gulágját és kizárólag színesfémöntőként szabadott neki dolgozni, mert ha elpatkol az ólom-mérgezésről, az tiszta haszon a népdemokráciának. Nem - ezekről szó sem lehetett - hát

akkor mit vétettem? Talán a forgácsoló műhelyről írt cikkembe csúszott be valami? Dehát meg sem említettem az esetemet a műhelyvezetővel, akinek a pártiskolán kívül semmi képzettsége nem volt. Első dolga volt, miután elkezdtem dolgozni, hogy kiszámította velem a forgácsoló-műhely megterhelését. Mivel még teljesen tejfölös szájú voltam - pár hónappal azelőtt végeztem el az egyetemet, tisztességesen meg is csináltam a számítást, azzal az eredménnyel, hogy tíz esztergályossal több van a kelleténél. Ennyi hiányzott a jóembernek, végighordozta a számítást az egész gyáron: Nézzék mit tanult a mérnök "Úr" tizenhat évig az iskolákban, még hogy tízzel több esztergályosom van a kelleténél, holott még legalább hat kellene ahhoz, hogy teljesítsem a tervet! - Az "úr"-at azért tettem idézőjelbe, mert ez, az akkori elvtársias időkben komoly sértésnek számított. Persze utólag rájöttem, hogy a műhelyvezető elvtársúrnak igaza volt, hiszen nem vettem be a számításba a hatalmas mennyiségű fiktív "kisegítő" munkákat, amelyek csak papíron léteztek.

A diákok gyári gyakorlatáról sem írhattam valami tiltottat, hiszen dicsértem a munkájukat, milyen szorgalmasak voltak. Nem arról regéltem, ami érdekes lett volna, hogy az öreg professzor - akiről kötetnyi anekdotát meséltek - látogatása tiszteletére a diákok bepiszkították a kezeiket, hadd nézzen ki úgy, mintha dolgoztak volna. A prof viszont letörölte a kezüket egy tiszta olajos ronggyal és nevetve magyarázta a diákoknak, hogy akinek a munkától lesz piszkos a keze, annak a pórusaiba marad a piszok, még akkor is, ha tiszta olajjal letörölik. Ergo, mint ahogy' sejtettem - mondta - lusta társaság vagytok, pedig ha dolgoztatok volna, az egész bandát meghívtam volna sörözni!

Ezt már mind végiggondoltam egyre idegesebben, míg végre a hadnagy elvtárs az orrom alá csúsztatott egy papírt, amin egy aláírás díszelgett az én nevemmel, de nem az én aláírásom volt. Ezt meg is mondtam neki, aztán egy másik nyugta következett, ötven lejről, amelyen tényleg az én aláírásom volt látható. Ez volt ugyanis az a pénz, amit egyik cikkemért fizetett az újság. Akkor még pénzért írtam, nem hobbyból és havi ötven vagy száz lej komoly pénznek számított a kezdő fizetésemhez képest, amiért egy fél öltöny ruhát lehetett volna vásárolni. Még azt kellett bevallanom, hogy nem minden cikkemet jutalmazták, aztán aláírtam a vallomásomat és mehettem haza, minden további magyarázat nélkül. Még mindig nem értettem a dolgot. Hónapokkal azután olvastam az újságban, hogy a Szabad Szó volt pénztárosnőjét elítélték, mert elsikkasztotta a "külső munkatársak" pénzeit. Így jöttem rá, hogy külső munkatárs is voltam, de a tőlem elsikkasztott pénzt én magam soha se láttam viszont.

HURKA KOLBÁSZ TRÁGYALÉ

Mint látni fogjuk, marha többféle van, attól függ, hány lábom járnak. Gyerekkoromban sokszor nyaraltam faluhelyen, és olyan jóban voltam a gazda tehenével, hogy reggelire egyenest a szájamba fejtem a finom langyos tejet, aztán segítettem a vasvillával kihordani az almot a trágyadobra, és friss szalmát rakni a Riska alá, a vakaróval tisztogatni ökelmét, amit nagyon élvezett. Az istálló mögötti trágyadombról is tudtam, hogy ősszel kihordják a földekre. Így működött ez a maradi kapitalista világban.

Sok évvel később - a romániai "Arany korszak"-ban -, megbízták a tervezőirodát, amelyben dolgoztam, hogy egy marhahizlaldát tervezzen, még hozzá háromezer marha számára. Mivel mindenki a "Nagy Vezér" példáját akarta követni, egymásután kaptuk a "Felbecsülhetetlen értékű irányításokat". Ezek eredményeképpen épült két hatalmas hodály, amelyben télen megfagytak az állatok, és egy olyan alacsony, hogy nyáron megfulladtak a hőségétől.

Mi már az elején tudtuk, hogy ennyi állat egy rakáson egy ökológiai katasztrófához vezet, de nem volt kinek megmagyarázni. A megye első titkár elvtársa, egyből elintézte a dolgot: Behívatta a környező mezőgazdasági egységek vezetőit, és mindegyikkel aláíratatta, hogy naponta mennyi trágyát fognak elhordani a leendő "hizlaldából", ezzel a dolog papíron el is volt intézve.

Már szépen haladtunk a tervekkel, amikor a Nagy Vezérnek újabb korszakalkotó ötlete támadt, és sürgősen hívtak minket a helyszíni megyeházára, ahol egy miniszter elvtárs várt bennünket, azzal, hogy a beruházást harminc százalékkal kell csökkenteni. Hiába magyaráztam neki, hogy akkor vagy alapokat, vagy falakat, vagy tetőt nem tudunk csinálni. Amire ő elkezdett ordítani, hogy mi az, hogy nem lelkesedünk a vezér korszakalkotó ötletén, és addig fogunk ott ülni, amíg meg nem találjuk a megoldást. Hát be lettünk zárva a megyeház egyik jéghideg fűtetlen termében. Mar esteledett, mikor megszólaltam:- Ha még itt ülünk egy pár órát, biztos tüdőgyulladást kapunk. A költségvetést úgy is levágják, mert nem fog a talpnyalók közül senki sem ellenkezni a Nagy Vezérrel. Tehát telefonáltunk a miniszter elvtársnak, aki a jól fűtött szállodában pihent, hogy megtálatuk a megoldást. "Na lám, ha egy kicsit gondolkoztok!" - volt a megállapítás részéről, és kiengedtek végre a jégveremből. Megúsztuk egy kis megfázással, feletteseink más címen utalták a levágott költségvetést.

Épült a "hizlalda", és még jó párszor csörrent a telefon a hívó szóval, ami a helyszínről szólított bennünket. Egyszer azért, mert az ásott kutakban csöpp víz sem volt; máskor amiatt,

hogy a sárga földig lehordjanak a tervezett szellőztetőrendszer miatt, amiről természetesen a központi bizottságtól kiszállt kétlábúnak halvány gőze nem volt, de a végén mégis kész lett minden, és sajnos a négylábú marhákat is betelepítették. És ekkor újból megszólalt a fekete telefon, a húsipari vállalat igazgatója, akihez a hizlalda tartozott jelentette, hogy most igazán nagy bajban vagyunk, a szó szoros értelmében nyakig vagyunk a sz....ban. Azonnal menjünk, mert a központi bizottság elvtársai együtt jönnek a vízügyesekkel és óriási cirkusz lesz.

A találkozó azzal kezdődött, hogy megkérdeztek, hogy hoztunk-e meleg alsóneműt, mert jól fog jönni a csíkos ruha alatt. Az általános felfogás az volt, hogy mindig csak ezek a gyanús intellektuelek az okai minden bajnak, soha sem az öntudatos munkás! - Hogy tervezték a hizlaldát?! A trágyalé egy hete a mellette levő folyóba folyik, onnan pedig a városi vízművekbe. Ezt issza egy hete a város, persze nem tudnak róla! - A nagy ordítózás alatt nem engedtek szóhoz jutni, ab ovo, mi voltunk az okai mindennek. Ekkor az igazgató egy kis szünetet javasolt, és áttessékelte a társaságot a szomszéd terembe, ahol egy minden földi jóval megrakott asztal várta őket. Volt ott szilvórium, sült húсок, sonka, szalámi, májas, véres hurkák karikáztak, s mindez megfejelve jó küküllői borral. Mindez akkor, amikor a fővárosban egy kiló csirkelábért, egy éjszakán keresztül álltak sorban a közönséges halandók. Vagy két órán keresztül tömték magukba az elvtársak - mi is -, a finom falatokat, itókákat, aztán visszamentünk a másik terembe. De most már egész más hangulatban. Végre elmondtuk, hogy nagy beton ágyakat terveztünk a trágya komposztálására, és egy nagy medencét a híg résznek arra az esetre, ha a rossz időjárás miatt, nem tudják elszállítani a trágyát. Végre az igazgató is szóhoz jutott, és elmondta, hogy egy szál szalmát nem utaltak ki neki alomnak, az állatok pedig kizárólag cukorgyári hulladékot kaptak enni, így aztán, csak híg trágya volt, amit viszont senki nem szállított el, mert a Tsz-ek egy csöpp üzemanyagot nem kaptak az utóbbi időben. Ezért szivároghatott a trágyalé a folyóba.

Az elvtársak mindent feljegyeztek, megígérték, hogy intézkedni fognak, aztán vették az odakészített hatalmas csomagokat, és kísértáltak a kapun. A kapunál egy milicista posztolt, akinek az volt a feladata, hogy mindenkit kikutasson, aki, ha elkapott egy munkást, aki egy fél kiló hússal, amivel az, a gyerekeit akarta etetni, azt félévre bezáratta, viszont az elvtársak tíz-tizenöt kilós csomagjait, valami látási zavar miatt nem vette észre.

Az igazgató csak ezután mesélte el, hogy miután a medence megtelt trágyalével, a hizlalda egyik "öntudatos" keltabú marhája éjjel átvágta a medence agyag gátját, aminek az lett a következménye, hogy a medence tartalma a folyóba folyt.

Még csak annyit, hogy a jó szocialista tervezés eredményeképpen, egy fia négylábú marha nem hizott meg a hizlaldában - a kétlábúakat nem mérte le senki -, és soha többet nem esett szó arról, hogy egy erdélyi város, egy álló hétig trágyalevet ivott.

JOCA A HALKOMISZÁR

Már felszállt a reggeli pára a fűzesben, de a világoszöld levelek még nedvesen csillogtak a napfényben. Joca, a halkomiszár, ilyenkor már régen talpon volt, hiszen el kellett érnie a hajnali vonatot, mert később már nem indult, akármilyen kevés is volt a távolság a háza és munkahelye között. Unottan, szokott mozdulatokkal szállt le a la poros kis állomáson, és komótosan elindult, hogy a faluból kikerülve elérje a folyóparti fűzeseket. Itt aztán már nagyon kellett vigyáznia a lépteire, hogy szinte hangtalanul érje el az áldozatát. Csak amikor a háta mögé ért, és belekukkantott a halakkal teli vödörbe szólalt meg, látszólag nagyon kedélyesen:

- Halászatunk? Halászatunk? Látom, jól harapnak ma! - Az áldozat rendszerint motyogott valami válasz félet, nem tudva mire vegye a hirtelen felbukkant embert. Joca viszont ugyanolyan kedélyesen folytatta: - Hát aztán engedélyünk van ugye?! Mert én vagyok e terület halkomiszárja, ha kívánja, megmutatom az igazolványomat. - Ilyenkor az áldozat rendszerint elkezdte a zsebeit tapogatni, és szomorú képpel makogta hogy: „Jaj, úgy látszik otthon felejtettem.”

Ennél a pontnál vetette be rendszeresen a füttyülőt, amelyet előhalászott valahonnan a zsebe aljából, kezdte himbálni áldozata szeme előtt mondván: - Kénytelen leszek idehívni a csendőröket, akik itt vannak valahol a közelben. Sajnálom, de be kell vitessem a csendőrségre! – Mindezt olyan arccal mondta, mintha tényleg rettenetesen sajnálná, hogy az orvhalással ezt kell tennie, s közben azt figyelte, hogy sápad el a páciens. - Családja van? Mi? Három gyerek?! Hát ezt igazán sajnálom, egy időre majd meg kell válnia tőlük. - Az áldozaton volt a sor, hogy elmagyarázza, hogy ez most fordult elő először. Eddig meg sosem halászott, az unokaöcsétől kapta kölcsönbe három napra a horgász felszerelést, gondolta, kipróbálja, és lám milyen szerencséje volt hogy ennyit fogott, és milyen pech hogy elkapták. Most mit csináljon, nem lehetne ezt másképpen megoldani ? Joca erre rendszerint megfogta az állát, és bárki láthatta rajta, hogy gondolkozik. Hatásos szünet után szólalt meg:- Hát én is ember vagyok, a gyerekekre gondolok... Talán megoldás is lenne... Véletlenül van nálam egy pár elkobzási űrlap, ezt kitöltjük, maga aláírja, és ha jól megy minden, el tudom intézni, hogy ennyivel megússza. Apropos, van magánál egy pár lej? Mert ugye ezt az űrlapot, meg a többi aktát, amit majd ki kell állítsak, hogy ne legyen a dologból bírósági eljárás, fel kell bélyegezni. Igen, pár száz elég lesz... Persze, a halakat le kell adjam a felügyelőségen, a vödört is viszem, mert nincs mibe rakjam őket, és Isten őrizze magát, hogy még egyszer találkozzunk, mert akkor nem leszek ilyen elnéző!

A déli vonattal ment vissza a városba, egyenesen Sáríkához, a piaci halas kofához, aki már inkább Sára néninek adott enni, korát tekintve. - Mit hozott komiszár úr? Hát nem valami nagyok ezek a potykák! - Micsoda?! Háborodott fel Joca, hiszen legalább kilósak! Sáríka, ne próbálja leverni az árakat! Látja, hogy kitarok magánál... na, jól van, megegyezünk...

És, mint aki jól végezte a dolgát, elindult hazafelé.

ROMADUR A BÜDÖS TÚRÓ ÉS A BÖLCS MESTER

Először azt gondolta, hogy csak az esős borongós idő miatt néz ki ez az iroda olyan zordnak. Valahogy így képzelte el magának a börtöncellákat, de rá kellett jönnie, hogy nem az időjárás az oka a szomorú képnek. A falak sötét olajfestékkel voltak sötétszürkére festve; a deszkapadló fekete volt a motorinától, amivel a fűrészpont keverték, amikor "felfrissítették" a padlót; az íróasztalokat százszor átfestették sötétzöldre vagy ugyancsak szürkére. A vastag egymásra rakodott festékrétegek mindenfelé lepattogzottak, az agyon nyűt fáról. A székek sem voltak jobb állapotban, a legtöbb sántított egy kicsit.

A kollegák, akikkel szembetalálta magát, unottnak és fáradtnak néztek ki. Opruc, aki Opreanak tényleg kicsi volt, egy koszos fakult munkaköpenybe szaladgált állandóan, mint egy mókus, akit ketrecbe zártak. A másik kolléga Motok, magára szabott overallt hordott, amelyen zseb hátán volt a zseb, és abban mindenféle hihetetlennek tűnő dolog... Ez a kolléga néha meg mosolyogni is tudott, és Gyuri később rájött, hogy a tréfától sem riad vissza.

Mikor megtudta, hogy ezek a kollegák már tíz éve vannak itt, mint diszpécserek, elrettent. Hisz az egy örökkévalóság! Főleg akkor roskadt magába, amikor kezdett rájönni a munka lényegére. Még tele volt a feje az egyetemen tanult differenciál-integrál számítással, a rengeteg termodinamikával, szilárdságtannal és a többi tudománnyal, és azzal találkozott, hogy a valóságban munkájának elvégzéséhez a négy alaplámpa kivételével, az égvilágon semmire sincs szüksége, kivéve jó lábakra, hogy egyik gyár részlegről a másikra szaladgáljon, összeszedni a

szükséges csavarokat vagy alkatrészeket, amelyeket aztán összeszereltek.

Miután egy kissé összemelegedett az új kollégákkal, kezdte őket kérdezgetni, hogy maradtak meg ennél a munkánál, hisz ezt egy négy elemű végzett ember is meg tudja csinálni. Nem próbáltak bekerülni a tervezőirodába, vagy más helyre, ahol tényleg mérnöki munka folyik? A választ csak hónapok után kapta meg, mikor a kollegák megbizonyosodtak róla, hogy Gyuri nem "Csiripel". Egy, hogy a tervező részlegén sem folyik igazi tervező munka, mert a tervek vagy készen kapják a Szovjetunióból, vagy egyszerűen lemásolnak egy nyugati gyártmányt. Nem akárcsak kerülhetett oda, főleg nem az, aki nem lépett be a pártba.

Teltek a hónapok, az évek... A munka épp olyan kilátástalan volt, mint amikor odakerült, az egyetemi éveket kezdte elfelejteni, és megbarátkozott a kollegákkal. Már együtt uzsonnáztak, és mindhárman szerették a gyár melletti élelmiszerboltba kapható "Romadurt", ami igen bűdös volt, de nagyon ízlett nekik. A romadur ellen csak Durszt bácsinak, a forgácsoló műhely öreg mesterének volt kifogása, aki megosztotta a diszpécserekkel a börtöncellát. Folyton morgott a bajsza alatt, nem értve, hogy lehet egy ilyen bűzös dolgot megenni. Az istennek sem volt hajlandó megkóstolni!

S egy nap a mester, amikor kihúzta az íróasztal a fiókját, tömény bűzfelhő áradt ki belőle. Rögtön a mérnök elvtársakra gyanakodott, hiszen csak ők veszik ezt a lábszagú túrót. Aztán kutatni kezdett benne, de nem talált semmit. Csak az ő dolgai voltak benne, és a szép tiszta papír, amivel kibélelte. Morogva rakott vissza mindent. Nem szólt semmit, csak rosszalló tekintettel méregette a három feltételezett bűnöst. Pár óra múlva újból keresett valamit a fiókjában, s megint csak megcsapta az orrát az ismert szag. Újból kipakolt és visszarakott mindent eredménytelenül. Így ment ez napokig... S ők hárman igyekeztek minél ártatlanabb arcot vágni. Már-már alig tudták visszatartani a kitörni akaró nevetést.

Egy nap arra került sor, hogy kicserélje a fiók papírbélését. Ekkor jött rá az igazságra. A bűdös túró papírja lapult a tiszta bélés alatt. Hát innen a szag!

Az öreg mester jót nevetett, haragra nem is gondolt, hisz értette ő az életet! Hadd vigadjanak a fiatalok! Még akkor is, ha az ő rovására megy.

CÉDULÁS

Baluról mindenki tudott egy-egy furcsa történetet, de igazán nem ismerte senki, nem voltak barátai. Ennek egyszerű a magyarázata: Balu mindenkinek gorombán a szemébe mondta, amit gondolt, rendszerint az igazságot, és ezt az emberek általában nem szeretik. Még akkor sem, ha ezt egy Cédulás mondja.

Balu név után román volt, de mivel a németet is anyanyelvi szinten beszélte, voltak, akik tudni vélték, hogy az anyja német származású. Hogy került a német hadsereg egyik motorizált egységéhez, azt senki sem tudta pontosan. Voltak, akik úgy tudták, hogy a román hadsereg küldte kiképzésre; mások szerint viszont önként ment át. Egy fénykép volt a tulajdonába, amelyen fekete tankista egyenruhában díszelgett egy német tankon, ezzel is bizonyítva, hogy ő "Cédulás".

Egy dolog biztos volt, úgy értett a robbanó motorokhoz, mint senki más a városban, függetlenül attól, hogy volt-e mérnöki diplomája, vagy sem.

A háború vége felé valahogy visszakerült a románhadsereghez, és végül onnan is szerelt le. A kommunista uralom beálltával a viselt dolgai miatt feketelistára került és itt kezdődik a "Cédula" tulajdonképpeni legendája.

Nem dolgozhatott mérnökként. A "Kastély"-ba mint vízvezeték és villanyszerelő került, hogy az ott levő berendezéseket a semmiből - ha lehet -, rendbe hozza. A "Kastély" a háború előtt tényleg kastély volt, de amikor Balu odakerült, már állami-árvaházzá változott rendeltetése. Hogy mi ment végbe egy ilyen árvaházban, arról kevesen tudtak, de valami fogalmat alkottam róla, amikor egy orvos ismerősöm elmesélte, hogy a gyermekszanatóriumban - amit vezetett -, beutaltak egy négy-ötéves gyereket az árvaházból. Ez a gyerek alig tudott beszélni, és amikor enni adtak neki, mind a két kezével vadul tömte az ételt a szájába, majd rágatlan nyelte s közben vadul forgott a szeme, arcán állati félelem tükröződött. Hetekig tartott, amíg megértette, hogy itt senki nem veszi el tőle az ételt, amit kapott; hónapokig tartott, amíg megtanult kanállal

és villával enni. És előreláthatóan évekig is eltart majd, amíg megtanulhat helyesen beszélni, ha sikerül neki...

A "Kastély" kis műhelye még mindig remekül volt felszerelve, csodák csodája, nem loptak el semmit belőle. Állt benne egy kis esztergapad, egy kis marógép és nagyon sok kéziszerszám. Balu igazi német alaposággal látott a munkának, hogy rendbe hozza a víz és villanyvezetékét, s remélte hogy csökkentheti a rémséget, ami szeme elé tárult. Miután megszerelt, amit tudott, az egyik pajtában talált egy automobil roncsot. Inkább ócskavas volt, mint autó. Sok alkatrésze hiányzott, rozsdás testén por, piszok és tyúk gané... Mivel más dolga nem akadt, kezdte levakarni a sok koszt az autóról, aztán lassanként megcsinálta a hiányzó alkatrészeket. Saját pénzén vásárolt abroncsot, valahol a feketepiacon. Aztán félévnyi barkácsolás után, kipufogott a kis teherautóval a kastély udvarából...

Ettől kezdve Balu járt az árvaház beszerzőjével kenyérért, puliszkalisztért, fáért. Ezzel is könnyítve a kis árvák sorsán.

Egy reggel, amikor ki akarta hozni az autót a fészerből, amelyet garáznak rendezett be, hűlt helyét találta az autónak. Lélekszakadva futott a milíciára jelenteni, hogy ellopták az árvaház autóját. Legnagyobb meglepetésére a milicista mosolyogva nyugtatta meg, hogy semmiféle lopásról nincs szó. A rajoni párttitkár "vette kölcsön" a vadászathoz, amit a barátainak rendezett. Miután estig sem hozták vissza a kocsit, reggel az első dolga volt a rajoni párttitkárhoz menni, megkérdezni, hogy hol az autó és hogy vették el anélkül, hogy egyáltalán szóltak volna neki?! Be sem akarták engedni, de ő erőszakkal berontott az elvtárs irodájába. A pártember, akinél éppen ott volt a körzeti főorvos, bosszúsan válaszolta, hogy az a tragacs lerobbant valahol az erdőben, és egyáltalában egy ilyen semmirekellő kétes alak, mint Balu, hogy merészeli őt felelőségre vonni? Balut elöntötte a méreg és válaszul hatalmas pofont kevert le az elvtársnak. Majd felvázolta, hogy milyen célra használják azt a „tragacsot”. Majd ecsetelni kezdte, milyen szörnyű nyomorban kínlódnak az árvák. Eközben a főorvos kiment az irodából, telefonált a mentőknek, s a titkárelvtárs egyik talpnyalója hívta a szekuritátét.

A különös véletlen úgy hozta, hogy a mentők értek oda előbb, és a főorvos parancsára kényszerzubbonyt húztak Balura, majd a bolondokházába szállították.

Félévig "kezelték", és amikor elbocsátották, kezébe kapta a Cédulát, amely szerint nem beszámítható, a kezelés eredményeképpen nem veszélyes. Így lett Balu "Cédulás".

Évekkel később mégis felvették az egyik gyárba, amely tűzoltó-berendezéseket gyártott, többek között: motorszivattyúkat is, amelyekre egy külföldi motor másolata került, és szükség volt valakire, aki tényleg értett is hozzá. Volt azonban a gyárnak egy másik érdekes egyénisége is, még pedig "Pintyőke". Pintyőke úgy húsz éves lehetett, teltkarcsú és szőke. Bombázó volt... Bámultak is a fiatal gyakornok mérnökök utána, hogy majd kiesett a szemük, de tudták hogy hiába. Pintyőke kerek perec kijelentette, hogy ezek az éhenkórászok, csak karácsonyfadísznek valók, hiszen a havi fizetésükből még azokra a külföldi cigarettákra sem futná, amit ő havonta elszív.

Az egyetlen pénzes mérnök, ha nem is volt már olyan nagyon fiatal, meg egyáltalán alkatilag sem egy Adonisz, Cédulás volt. Pénze pedig úgy volt neki, hogy annakidején, még álmodni sem mertek autóról. Az álmok netovábbja a motorbicikli volt, amit venni csak nagy protekcióval lehetett, vagy cseh, vagy szovjet gyártmányt. Ezeknek a motoroknak a beállítása, vagy már gyárilag, nem volt rendbe, vagy nagyon gyorsan elromlott, és köztudomású volt a városban, hogy csak Balu képes őket helyre pofozni. Így aztán délutánonként Balu lakása előtt mindig volt négyöt motoros, akik arra vártak, hogy Balu megvarázsolja masinájukat. Ez meg is történt, persze nem ingyen, jól megkérte az árát, de mindenki elégedett volt a munkájával, amit olyan alaposan, és szaktudással végzett, mint senki más. Így esett hogy Balu többet keresett délutánonként, mint a kollégái a gyárban havonta. Erről Pintyőke is értesült, és nemsokára mindenki tudta a gyárban, hogy Pintyőke odaköltözött Baluhoz, aki tejből és vajból fürösztötte kedvesét. Irigykedtek is a fiatal gyakornokok, persze lemondták Pintyőkét mindennek, hiába savanyú volt a szőlő!

Pintyőke már nem járt be a gyárba, és akik az utcán látták mesélték, hogy nagyon elegáns, csak külföldi cuccok vannak rajta, és kizárólag amerikai cigarettákat füstöl, amikor beül a korzón levő cukrászdába kávézni. Minden rendbe lett volna, ha Balu a reggeli munkától a gyárban, és az egész délutáni - sokszor az estig húzódó otthoni munka után, - nem lett volna holtfáradt, ami okán nem éppen volt virgonc az ágyban, ahogy azt Pintyőke elvárta volna egy igaz férfitől. Egy ideig Pintyőke fanyalgott, aztán hirtelen, mintha megbékült volna a helyzettel. Balu, aki ugyan cédulás volt, de nem buta, egy délelőtt hirtelen hazament, nagyon csendesen beosont a lakásba, és Pintyőkét az ágyban találta egy kétméteres kosárlabdázó fiúval, aki éppen kedvesét szórakoztatta, mégpedig olyan nagy erőfeszítéssel, hogy Balu észre sem vették. Balu szép csendesen kiosont a lakásból, és visszament a gyárba. Másnap, amikor Pintyőke megérkezett délelőtti sétájáról a lakásajtón új zár hirdette, hogy oda már nincs Pintyőkének bejárása. Ráadásul bőröndjeit Balu szép sorba, az összes holmijával együtt felsorakoztatta a fal mellé. Hiába dörömbölt a szépasszony, belülről nem válaszolt senki. Pintyőke eltűnt a várósból, miután a kosárlabdázó nem pénzelte, ahogy szerette volna.

Baluról később érkezett hír. Elvett egy rendes nőt, és kislányt született. Gyógyíthatatlan betegség vitte el, amikor végre normális emberként, "Cédula" nélkül élhetett volna.